

Hoofdpijnenverslag van de internetconsultatie

Tijdelijke subsidieregeling stimulering fullscale demonstratieprojecten watertechnologie

Het hoofdpijnenverslag is een samenvatting van de ingediende reacties. De reacties zijn gesorteerd op (hoofd)thema's. In dit verslag geeft het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat een inhoudelijke reactie op die thema's.

Algemene informatie over de internetconsultatie

In het kort

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een tijdelijke subsidieregeling voor. De subsidie is bedoeld voor het uitvoeren van fullscale demonstratieprojecten ter vergroting van de markt- en exportkansen voor de Nederlandse watertechnologiesector. De subsidieregeling is onderdeel van het Nationaal Groeifonds programma Groeiplan Watertechnologie.

Voor wie is deze regeling belangrijk?

- (MKB) bedrijven Nederlandse watertechnologiesector;
- Kennisinstellingen;
- Eindgebruikers van watertechnologie;
- Nederlandse technologieontwikkelaars.

Wat is het doel van regeling?

Deze regeling heeft tot doel om de uitvoering van fullscale demonstratieprojecten van watertechnologische innovaties binnen de focusgebieden van het Groeiplan Watertechnologie te stimuleren in een praktijkomgeving.

Reacties op hoofdpijnen

Indieners

Van 23 oktober tot en met 20 november 2024 kon worden gereageerd op deze regeling en de toelichting. Er zijn in totaal zes reacties ingediend, hiervan zijn er vijf openbaar.

Indieners zijn:

- Bedrijfsleven en branche: twee indieners;
- Maatschappelijke organisaties: twee indieners;
- Particulieren: één indiener;
- Uitvoeringsorganisatie: één indiener.

Algemeen beeld van de reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst van de reacties. De reacties op de internetconsultatie geven aan dat de regeling een belangrijk onderdeel uitmaakt van het NGF programma UPPWATER (voormalig Groeiplan Watertechnologie). Het sentiment van de reacties is overwegend positief. Er zijn goede kritische vragen gesteld die hebben geleid tot een verscherping en verbetering van de regeling.

De belangrijkste opmerkingen betreffen de volgende hoofdthema's:

- Thema 1: subsidiabele (loon)kosten;
- Thema 2: steunintensiteit;
- Thema 3: samenstelling consortium;
- Thema 4: overig.

Reacties per thema

Hieronder volgt de toelichting waarom iets is aangemerkt als hoofdthema. Vervolgens worden specifieke opmerkingen uitgelicht in subthema's, die voortkomen uit dit hoofdthema.

1. Subsidiabele (loon)kosten. Binnen dit hoofdthema worden de volgende subthema's behandeld:
 - Bepalen loonkosten;
 - Regeldruk.

Inhoudelijke reactie van het Ministerie:

Bij de reacties op de internetconsultaties zijn verschillende vragen binnengekomen over het bepalen van de loonkosten en welke kosten subsidiabel zijn. Zo waren er meerdere vragen over het vaststellen van het subsidiabele uurloon bij het gebruik van de uurloon plus opslag methode. Het uurloon dat voor deze methode als basis dient, is het brutoloon inclusief werkgeverslasten en sociale premies.

Daarnaast kwamen er vragen over het vaststellen van het uurtarief wanneer er geen vast uurtarief beschikbaar is. In de binnengekomen vragen werd specifiek het voorbeeld van een directeur-groot aandeelhouder (DGA) genoemd. Naar aanleiding van deze vragen is, in lijn met artikel 7, lid 2 van het Kaderbesluit subsidies I en M, een forfaitair uurtarief van €60 per uur vastgesteld voor deze regeling (een forfaitair uurtarief is een bedrag dat op voorhand wordt bepaald, zonder rekening te houden met het reële bedrag). Dit tarief kan dan gelden in het geval er geen vast uurtarief beschikbaar is.

Ook werden er verschillende vragen gesteld over het subthema regeldruk. In een van de opmerkingen werd een rekenfout opgemerkt bij de berekening van de regeldruk, deze is inmiddels gecorrigeerd. Daarnaast wordt de inschatting van het aantal uur per aanvraag heroverwogen. Verder werd erop gewezen dat het gehanteerde uurtarief van €60 in de paragraaf over de toetsing van de regeldruk eventueel een belemmering kan vormen, indien dit als vast uurtarief wordt toegepast. Dit is in deze regeling niet het geval. In deze regeling worden, volgens artikel 7, lid 2

van het Kaderbesluit subsidies I en M, drie opties geboden voor het vaststellen van de loonkosten. Dit zijn de integrale kostensystematiek (IKS), uurloon plus een vastgestelde opslag van 50% en een vastgesteld uurtarief van €60.

Ten slotte is er een vraag gesteld of de verplichte samenwerking/deelname aan activiteiten binnen het Uppwater programma subsidiabel zijn. Deze kosten zijn niet subsidiabel. Alle subsidiabele kosten zijn terug te vinden in artikel 3 van de regeling.

2. Steunintensiteit. Binnen dit hoofdthema worden de volgende subthema's behandeld:

- Maximale subsidie(percentage);
- Stapelen van subsidie;
- Minimale subsidieverlening;
- Private bijdrage.

Inhoudelijke reactie van het Ministerie:

Er zijn via de consultatie meerdere vragen binnengekomen die gaan over de maximale subsidie (percentage). Specifiek over de hoogte van de steun en of de steun per project of per partij is. Ook waren er vragen over het onderling schuiven van subsidie.

De subsidie bedraagt maximaal 30% per partij en is gekoppeld aan een absolute minimale en maximale subsidieomvang. Op deze wijze zorgen we ervoor dat KPI's (aantal te realiseren projecten) ook binnen het beschikbare budget kan worden gehaald. Deze KPI's zijn vastgelegd in het in het gehonoreerde Uppwater programma.

Naar aanleiding van de reacties in de internetconsultatie wordt er een uitzondering gemaakt voor kennisinstellingen. Voor kennisinstellingen wordt een maximaal subsidiepercentage van 50% gehanteerd. Onderling schuiven van subsidie tussen consortiumpartners is niet mogelijk. De subsidie gaat rechtstreeks naar de partijen in het consortium. Die krijgen een subsidietoezegging voor de uitvoering van de activiteiten zoals benoemd in subsidieaanvraag en beschikking. Dat bedrag is bestemd voor de uitvoering van de activiteiten door de desbetreffende subsidieontvanger.

Verder is het maximaal te verlenen subsidiebedrag vastgesteld op €2 miljoen. Dit correspondeert met een projectomvang van circa €8 miljoen. Er is voor dit maximaal te verlenen subsidiebedrag gekozen om te garanderen dat er, conform het propositieformulier van Uppwater, circa 11 demonstratieprojecten worden uitgevoerd binnen deze subsidieregeling.

Het tweede subthema is het stapelen van subsidie. Het stapelen van subsidie kan, op voorwaarde dat de cumulatiebepaling van artikel 8 van de AGVV in acht wordt genomen.

Het derde subthema is de minimale subsidieverlening. In de regeling is een minimaal te verlenen subsidiebedrag opgenomen. Dit bedrag is €500.000,-. In de reacties op de internetconsultaties is aangegeven dat met een dergelijke hoge minimale subsidie, de minimale projectomvang circa €2 miljoen is. Er is voor deze subsidieregeling, volgens het gehonoreerde Uppwater programma, gekozen om in te zetten op demonstratieprojecten van een grote budgettaire omvang.

Het laatste subthema is de private bijdrage. De voorwaarde van minimaal 30% cofinanciering uit private middelen komt voort uit het gedachtengoed dat het voorgestelde project ook tot uitdrukking moet komen in de vorm van een eigen investering. Ook is het percentage als KPI vastgelegd in het gehonoreerde Groeiplan Waternettechnologie.

3. Samenstelling consortium. Binnen dit hoofdthema worden de volgende subthema's behandeld:

- Rol consortium partners;
- Overig.

Inhoudelijke reactie van het Ministerie:

Bij de reacties op de internetconsultatie zijn meerdere reacties binnengekomen over de verplichtingen rondom de samenstelling van een consortium. Specifiek over de rol van de consortium partners. Daarnaast zijn er nog een aantal overige vragen.

Allereerst de rol van consortium partners. Uit artikel 11 lid 2 volgt dat het consortium moet bestaan uit een technologieontwikkelaar, of een watertechnologie integrator en een launching customer. In de toelichting op de regeling is dit als volgt geformuleerd: "In een consortium zit altijd een launching customer, tezamen met een technologie ontwikkelaar of een watertechnologie integrator. Het is namelijk niet altijd nodig dat in een projectconsortium een technologie ontwikkelaar deelneemt, omdat de innovatie ook bij de watertechnologie integrator ontwikkeld kan worden. Omgekeerd is het ook niet altijd noodzakelijk dat er een watertechnologie integrator deelneemt aan een consortium, omdat zich soms situaties zullen voordoen waarin een nieuwe techniek samen met de launching customer direct toegepast kan worden in de bestaande bedrijfsvoering." In het geval een integrator en een launching customer dezelfde partij is, betekent dit dat er minimaal één andere technologieontwikkelaar of integrator onderdeel moet zijn van het consortium.

Verder is er de vraag gesteld of binnen een consortium betalingen kunnen worden gedaan tussen eindgebruiker en technologie ontwikkelaar en of deze kosten subsidiabel zijn. En daarmee samenhangend hoe de afspraken over (intellectueel) eigendom van de installatie worden vastgelegd. De subsidie kan niet ingezet worden voor betalingen onderling tussen consortium partijen. Afspraken hierover tussen partijen vallen buiten de scope van deze regeling. Dat geldt ook voor eigenaarschap van de installatie.

Het tweede subthema bestaat uit twee overige vragen. De eerste overige vraag betreft artikel 11.1. Met dit artikel worden projecten met een drinkwaterbedrijf als eindgebruiker (N.V. dus private partij) sterk bevoordeeld ten opzichte van projecten met een waterschap als eindgebruiker. Met deze opmerking wordt een heel valide punt gemaakt. Bijdrage van een drinkwaterbedrijf zal inderdaad worden aangemerkt als private investering. Een directe aanpassing van de regeling naar aanleiding van deze opmerking is lastig te maken. Daarnaast is het moeilijk te overzien of het in de opmerking geschetste gevolg gaat plaatsvinden. Bij de evaluatie na de eerste openstelling gaan

wij expliciet na of deze situatie zich heeft voorgedaan. Als dit het geval is, treffen wij maatregelen voor de tweede openstelling.

De tweede overige vraag betreft artikel 11.2.d. Indien het project betrekking heeft op technologieontwikkeling die binnen de wettelijke taken van een waterschap als eindgebruiker valt, kan de deelname van een waterschap als (verplichte) eindgebruiker leiden tot problemen. In dit geval kan de bijdrage van het waterschap gezien worden als subsidie aan de andere (private) partners in het project. Er is kennis genomen dat deze situatie zich voor kan doen. Ook in dit geval is het moeilijk te overzien of deze geschetste situatie gaat plaatsvinden. Bij de evaluatie na de eerste openstelling gaan wij expliciet na of deze situatie zich heeft voorgedaan. Als dit het geval is, treffen wij maatregelen voor de tweede openstelling.

4. Overig. Binnen dit laatste verzamel hoofdthema worden de volgende subthema's behandeld:

- Vijfjarige kennisdeling;
- Uitvoerperiode;
- Focusgebieden;
- Overig.

Inhoudelijke reactie van het Ministerie:

Allereerst waren er vragen over de kennisdeling tot vijf jaar na afronding van het project. Afronding van het project is in dit geval de vaststelling van de subsidie. Het idee achter deze verplichting is het monitoren van de economische resultaten van de pilot. De formulering van de verplichting wordt heroverwogen. Er kan voor de kennisdeling tot vijf jaar na afronding van het project geen kostenpost opgenomen worden in de projectbegroting.

Het tweede subthema is de uitvoerperiode. De vroegste projectstartdatum is de datum van indiening van de subsidieaanvraag. Verder wordt aangegeven dat de periode tussen de eerste en tweede subsidieronde erg lang is en dat het hebben van maar twee momenten van onderzoek en ontwikkelingen mogelijk leiden tot vertraging. Er is erkenning voor dit punt. Echter is in de afweging van meerdere variabelen de bewuste keuze gemaakt om de twee momenten van openstellen in deze perioden te laten plaatsvinden. Daarnaast is er verzocht om de maximale looptijd van een project te verlengen naar vijf jaar. Er is ook erkenning voor dit punt. Met het oog op de totale looptijd van het Uppwater programma is echter voor de maximale looptijd per project van vier jaar gekozen.

Het derde subthema zijn de focusgebieden. Er staan vijf focusgebieden centraal. Bij het selecteren van de projecten staat de kwaliteit van de projectvoorstellen centraal en is de kwaliteit leidend in de beoordeling. Naar aanleiding van de ontvangen vragen wordt gekeken of er bij gelijke geschiktheid kan worden gestuurd op een gelijke verdeling over de focusgebieden. Verder is er een vraag gesteld over het focusgebied circulariteit. We beamen dat er diverse belemmeringen zijn voor het toepassen van grondstoffen uit afvalstoffen. De regeling biedt zelf geen extra ondersteuning in de aanpak van deze belemmeringen. De aanpak van deze belemmeringen

worden wel onderdeel van het Werkpakket Versnellen en Maximaliseren van het Uppwater programma.

Binnen het laatste subthema overig is er een vraag gesteld over het totale budget van de subsidieregeling ten opzichte van het totale budget van het hele Uppwater programma. Omdat er budget is gereserveerd voor alle stappen binnen het innovatieproces en er ook overkoepelende programma's zijn opgericht zijn we tot het huidige subsidieplafond gekomen.

Vervolgproces

Alle reacties die binnen zijn gekomen, zijn geanalyseerd en samengevat in dit verslag.

In de geconsulteerde regelingen werd februari 2025 aangehouden als de onder voorbehoud datum van openstelling. Het moment van openstellen is helaas vertraagd naar de zomer van 2025. Het doorlopen van de benodigde stappen duurt langer dan vooraf was voorzien.